

לכבוד:

מר שמואל זכאי

מנהל נמל התעופה בן גוריון

רשות שדות התעופה

באמצעות דואר רשום ודוא"ל XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

הנדון: דרישה לתשלום עיצום כספי ותיעוד הפרות

בתוקף סמכותי לפי סעיף 153 לחוק הטיס, התשע"א – 2011 (להלן – "חוק הטיס"), לאחר ששקלתי את טענות רשות שדות התעופה (להלן- "רש"ת"), החלטתי להטיל על רש"ת עיצום כספי בשל 5 הפרות של תקנה 8 לתקנות הטיס (בטיחות בשדות התעופה של רשות שדות התעופה), התשנ"ב-1992 (להלן- "תקנות הבטיחות בשדות התעופה"), מן הנימוקים שלהלן:

1. ביום 10.1.17 שלחת לרשות התעופה האזרחית (להלן- "רת"א") דיווח עונתי על המראות בשעות ההגבלה של עונת הקיץ של שנת 2016 (29.10-23.3) (להלן- "הדיווח"). עפ"י הדיווח, בעונת הקיץ 2016 רש"ת נתנה אישורי המראה בנתב"ג בשעות ההגבלה ל-168 טיסות.

2. הדיווח נבדק ע"י רת"א ובדיקה זו העלתה חשש כי חלק מן ההמראות הותרו בחריגה מנהל אישור המראות בשעות ההגבלה, אשר אושר ע"י רת"א כחלק מספר העזר המבצעי של נתב"ג כאמור בפרק ג' לתקנות הבטיחות בשדות התעופה, הכל בהתאם להוראת שר התחבורה מיום 21.1.14 ולהוראת מנהל רת"א מיום 26.1.16 שיישמה את הוראת השר, ולהסדר הפשרה שקיבל תוקף של פסק דין בעת"מ 35703-07-14 (בימ"ש מחוזי מרכז) עיריית חולון נ' שר התחבורה והבטיחות בדרכים (להלן- "הנוהל").

3. לאור האמור לעיל, נשלחה ביום 30.1.17 הודעה לרש"ת, שהינה בעלת הרישיון להפעלת נתב"ג, לפיה האירועים נבדקים על ידי רת"א. ביום 12.2.17 נשלחה ע"י עוזרך הראשי התייחסות רש"ת.

4. התייחסות נבחנה והוחלט כלהלן:

א. לגבי ההמראות החורגות שבוצעו ביום 19.8.16 בין השעות 02:00 ל-05:00 בעת אירוע חירום 2 בנתב"ג- באותו הלילה פנית אליי אישית לצורך קבלת אישור וקיבלת אישור בעל פה, לחמש המראות לטיסות ארוכות טווח, לאחר השעה 01:40. יחד עם המכסה המותרת

בנוהל להמראות בין השעות 01:40-02:00 ניתן היה להמריא 8 המראות אחרי השעה 01:40, ובלבד שחמש מהן יהיו טיסות ארוכות טווח.

בפועל, באותו הלילה המריאו 12 מטוסים בשעות ההגבלה, כלהלן:

• 5 מטוסים המריאו בין 01:40-01:50 ליעדים: ירדן, בלרוס, צרפת, אתיופיה ורוסיה; אף אחת מהן אינה טיסה ארוכת טווח.

• 4 מטוסים נוספים המריאו בין השעות 01:51-02:00 ליעדים: אוקראינה, גרמניה ושתי טיסות לארה"ב; מתוך טיסות אלה רק שתי הטיסות לארה"ב הן טיסות ארוכות טווח.

• 3 מטוסים נוספים המריאו אחרי השעה 02:01 ליעדים: ארה"ב, אוקראינה וקרואטיה; הטיסה לארה"ב היא טיסה ארוכת טווח.

כלומר- מתוך 12 הטיסות כאמור, רק שלוש טיסות היו טיסות ארוכות טווח. בהתאם, רש"ת חרגה ממכסת וסוג ההמראות המותרות באותו הלילה, ב-6 המראות.

ב. לגבי ההמראות החורגות שבוצעו בין השעות 02:00-05:00 ביום 30.9.16- ליל הלווית הנשיא התשיעי של מדינת ישראל מר שמעון פרס ז"ל:

2 מן ההמראות, אשר בוצעו לפני 04:45 חורגות מן האישור הכתוב שניתן לרש"ת לפי סעיף 5 להוראת השר.

ג. לעניין שאר ההמראות לגביהן עלה חשש כי הן הותרו בחריגה מהנוהל – טענות רש"ת נבדקו ולא נמצא כי יש בהן בכדי להפסיק את הליך האכיפה בעניינה.

5. לאור האמור בסעיף 4 לעיל, הודעתי לרש"ת ביום 5.4.17 כלהלן:

א. לעניין אירוע חירום 2 בנתב"ג- בהתייחסותה לא נמצא כל נימוק או הסבר לחריגה האמורה ומדוע, משהתעורר צורך להתיר המראות שלא אושרו, לא פנית אלי בזמן אמת לעדכון האישור שנתתי כאמור לעיל. בנוסף, גם לא עודכנתי למחרת היום כי הותרו המראות מעבר למכסה ואף לא נתבקשתי לאשרר זאת בדיעבד. יחד עם זאת, מאחר שמדובר בשיפור התנהלות רש"ת לעומת מצב החירום הקודם (בו הותרו המראות ללא פנייה למנהל רת"א כלל), הרי שהנני מוצא לנכון, בפעם הזאת, שלא להטיל על רש"ת עיצום כספי בשל 6 המראות אלה, ולהסתפק בתיעוד הפרה בעניין זה. ואולם, בנסיבות דומות בעתיד (התרת המראות חורגות הנובעות מעיכובים תעבורתיים הנובעים מאירוע חירום), רת"א תאכף בקפידה כל המראה חורגת מעבר למכסה המותרת למנהל נתב"ג, שלא התקבל לגביה אישור ממנהל רת"א.

ב. לעניין ליל הלווית הנשיא פרס ז"ל- נחה דעתי כי מאחר שרש"ת פעלה להשגת אישור לכל ההמראות החריגות שבוצעו באותו הלילה, ואף פעלה לעדכון האישורים שניתנו עקב שינויים בזמני הטיסות המתוכננות, ובכלל זה ל-4 המראות שאושרו אחרי 04:45, ובהתחשב בנסיבות הייחודיות ובמורכבות הרבה של התעבורה האווירית והקרקעית בנתב"ג באותו הלילה, אשר לאורן סביר כי האישור היה ניתן לביצוע שתי ההמראות גם לפני השעה 04:45, הרי שכונן להתייחס לאירוע זה כאל אירוע מבודד ומובחן ולהפריה זו כטעות בשיקול הדעת שאירעה בשוגג, ולהסתפק בתייעוד ההפרה.

לסיכום- 8 ההפרות האמורות לעיל יתועדו, אך לא יוטל עיצום כספי בגינן.

ג. לעניין שאר ההמראות לגביהן עלה חשש כי הן הותרו בחריגה מהנוהל- 7 טיסות שבוצעו לכאורה תוך חריגה מהנוהל כמפורט להלן, הודעתי לרש"ת על כוונה לחיובה בעיצום כספי :

מס"ד	הטיסה	מהות החריגה
1.	בתאריך 4/4/2016, טיסה LY051 לדרום אפריקה, המריאה בשעה 01:48.	המראה זו חורגת לכאורה מהנוהל, בשל היותה המראה שלישית בין השעות 01:40-01:50, כאשר עפ"י הנוהל- בין השעות כאמור ניתן להתיר 2 המראות לכל היותר.
2.	בתאריך 12/04/2016, טיסה LY001 לארצות הברית, המריאה בשעה 01:58.	המראות אלה חורגת לכאורה מהנוהל, בשל היות כל אחת מהן המראה שניה בין השעות 01:50-02:00, כאשר עפ"י הנוהל- בין השעות כאמור ניתן להתיר המראה אחת לכל היותר.
3.	בתאריך 22/04/2016, טיסה A9-1790 לגאורגיה, המריאה בשעה 01:57.	המראות אלה חורגות לכאורה מהנוהל, שכן לפי הנוהל לא תותרנה המראות בנתב"ג בין השעות 01:40 – 05:00 בעונת הקיץ.
4.	בתאריך 24/04/2016, טיסה A3-4471 לקפריסין, המריאה בשעה 04:59.	
5.	בתאריך 25/04/2016, טיסה LH691 לגרמניה, המריאה בשעה 04:59.	
6.	בתאריך 17/05/2016, טיסה KL462 להולנד, המריאה בשעה 04:58.	
7.	בתאריך 11/08/2016, טיסה IZ169 לקפריסין, המריאה בשעה 04:59.	

(להלן- "האירועים").

6. ביום 4.6.17 שלחה רש"ת את התייחסותה לאירועים, כלהלן:

א. לעניין הטיסה מיום 4.4.16- אמנם לכאורה נראה כי מדובר על טיסה שלישית בין השעות 01:40-01:50, ברם הטיסה הראשונה המריאה בשעה 01:41 וניתן לייחס זאת כטעות סטטיסטית בתיאום בין שעוני מערכת ה- CHOCS לבין מערכות הדיווח של המגדל. קרי- הטיסה הראשונה המריאה בפועל לפני השעה 1:40 ולכן למעשה רק שתי טיסות המריאו בין השעות 01:40 ל-01:50.

ב. לעניין הטיסה מיום 12.4.16- טיסה LY 001 המריאה בשעה 01:58 וטיסה נוספת המריאה בשעה 01:53. קרי- בפועל המריאו רק שתי טיסות. לטענת רש"ת, כי לא הייתה חריגה מהנוהל שכן עפ"י הנוהל מנהל נתב"ג רשאי לאשר 3 המראות בין השעות 01:40-02:00 ובפועל הוא אישר רק שתי טיסות, הגם ששתייהן היו בין השעות 01:50-02:00.

ג. לעניין הטיסה מיום 22.4.16- בתאריך זה המריאו בין השעות 01:40-02:00 שתי טיסות בלבד. קרי- לא הייתה חריגה מהמכסה אותה רשאי מנהל נתב"ג לאשר בשעות אלו.

ד. לעניין הטיסה מיום 24.4.16- לכאורה הטיסה המריאה בשעה 04:59, אך מבדיקת מערכת הניטור ניתן לראות כי בפועל הטיסה המריאה בשעה 05:00:11 ועל כן לא קיימת חריגה בפועל. להוכחת טענתה זו צירפה רש"ת דוח מפורט ממערכת הניטור.

ה. לעניין הטיסה מיום 25.4.16- מבדיקת מערכת הניטור עולה כי הטיסה המריאה בשעה 04:59:30, כלומר- 30 שניות בלבד לפני השעה 05:00, המותרת להמראה. מאחר ומדובר בחריגה של 30 שניות בלבד, רש"ת טענה כי בפועל לא מדובר בחריגה.

ו. לעניין הטיסה מיום 17.5.16- מבדיקת מערכת הניטור עולה כי הטיסה המריאה בשעה 04:58:14.

ז. לעניין הטיסה מיום 11.8.16- לכאורה הטיסה המריאה בשעה 04:59, אך מבדיקת מערכת הניטור עולה כי הטיסה המריאה בפועל בשעה 05:00:12 ועל כן לא קיימת חריגה בפועל. להוכחת טענתה זו צירפה רש"ת דוח מפורט ממערכת הניטור.

7. להלן התייחסותי לטענות רש"ת:

א. הנוהל קובע בסעיף 1א. כי "לא תותרנה המראות בנתב"ג בין השעות 01:40-5:00 בעונת הקיץ".

בהמשך, קובע הנוהל בסעיף 2.ג1. כי: "מנהל נמל התעופה בן גוריון או ממלא מקומו בהעדרו יהיו רשאים לאשר המראות בין השעות 01:40-02:00 בתנאים הבאים:

ג.2.1 בין השעות 01:40-01:50 תותרנה שתי המראות, בכל יום לכל היותר;

ג.2.2 בין השעות 01:50-02:00 תותר המראה אחת, בכל יום לכל היותר"

(כל ההדגשות אינן במקור).

ב. לעניין הטיסה מיום 4.4.16- רש"ת טענה כי הטיסה המריאה בפועל לפני השעה 01:40 וכי מדובר בטעות סטטיסטית בתיאום בין השעונים. ברם, בניגוד לטענותיה בעניין טיסות אחרות כאמור לעיל, רש"ת לא צירפה בעניין זה כל ראיה ממערכת הניטור לצורך הוכחת טענתה זו, וככל הנראה לא בכדי. בהתאם, משלא הובאה בפניי כל הוכחה כי מדובר בטעות סטטיסטית, הרי שאינני מקבל טענה זו.

ג. לעניין הטיסות מהימים 12.4.16 ו-22.4.16: הנוהל אינו מאפשר למנהל נתב"ג לאשר 3 טיסות על פי רצונו בין השעות 01:40-02:00, אלא קובע מפורשות כי בין השעות 01:40-01:50 ניתן לאשר לכל היותר המראה אחת. בהתאם, טענת רש"ת לפיה היא אישרה רק לשתי טיסות להמריא בין השעות 01:40-02:00 ועל כן אין כל חריגה מהנוהל (שכן מותר לה לאשר 3 המראות בשעות אלה) שגויה מיסודה. בשני התאריכים האמורים רש"ת אישרה לשתי טיסות להמריא בין השעות 01:50-02:00 ובכך היא פעלה בניגוד לסעיף 1.ג.2.2 לנהל. משכך, אינני מקבל את טענות רש"ת בעניין זה.

ד. לעניין הטיסה מיום 24.4.16- רש"ת הציגה נתונים ממערכת הניטור לפיה הטיסה המריאה בפועל בשעה 05:00:11 ולא בשעה 04:59 כפי שהופיע בדיווח, ועל כן לא הייתה חריגה בפועל. אני מקבל טענה זו וקובע כי בטיסה זו רש"ת לא הפרה את הוראות הנוהל.

ה. לעניין הטיסה מיום 25.4.16- לטענת רש"ת הטיסה המריאה בשעה 04:59:30, כלומר- 30 שניות בלבד לפני השעה 05:00, המותרת להמראה, ועל כן בפועל לא מדובר בחריגה. טענה זו אינה ברורה לי, שכן גם חריגה של 30 שניות מהזמן המותר להמראה מהווה חריגה מהנוהל. משכך, אינני מקבל את טענת רש"ת בעניין זה.

ו. לעניין הטיסה מיום 17.5.16- גם לטענתה של רש"ת, מבדיקת מערכת הניטור עולה כי הטיסה המריאה בשעה 04:58:14. משכך, מדובר בהפרה של הנוהל.

ז. לעניין הטיסה מיום 11.8.16- רש"ת הציגה נתונים ממערכת הניטור לפיה הטיסה המריאה בפועל בשעה 05:00:12, ולא בשעה 04:59 כפי שהופיע בדיווח, ועל כן לא הייתה חריגה בפועל. אני מקבל טענה זו וקובע כי בטיסה זו רש"ת לא הפרה את הוראות הנוהל.

8. לאור האמור לעיל ולאחר ששקלתי את כל המידע המונח בפניי, אני קובע כי במעשי רש"ת באירועים היא הפרה, 5 פעמים, את הוראות תקנה 8 לתקנות הבטיחות בשדות התעופה- עת הפעילה את שדה התעופה, 5 פעמים, בניגוד לקבוע בספר העזר המבצעי שאישר מנהל רת"א.

חישוב סכום העיצום הכספי

9. לפי סעיף 144(7)(א) לחוק הטיס, "הסכום הבסיסי" הרלבנטי, לפיו מחושב העיצום הכספי שיוטל על רש"ת הינו 103,740 ₪, זאת מאחר ורש"ת היא בעלת הרישיון להפעלת נתב"ג.

10. סעיף 147(11) לחוק הטיס קובע כי העיצום הכספי שיוטל על בעל רישיון להפעלת שדה תעופה שהפר חובה או הוראה החלה עליו לפי סעיף 33(1) עד (9) (תקנה 8 לתקנות הבטיחות בשדות התעופה הותקנה מכוח סעיף 33(1)(ב) לחוק הטיס), הוא בשיעור של 50 אחוזים מהסכום הבסיסי, קרי- 51,870 ₪ לכל הפרה.

11. עם זאת, מאחר ומדובר בהפרה חוזרת כאמור בסעיף 150(ב) לחוק הטיס, אזי העיצום הכספי הוא בגובה 150% מהעיצום על הפרה ראשונה מאותו סוג (ביום 27.6.15 הטלתי על רש"ת עיצום כספי בסך 416,200 ₪ בשל הפרת תקנה 8 לתקנות הבטיחות בשדות התעופה- אישור 8 המראות בניגוד לנוהל בקיץ 2015). בהתאם, העיצום הכספי במקרה דנן עומד על סך של 77,805 ₪ לכל המראה שאושרה בניגוד לנוהל.

12. אשר על כן, בשל הפרת הנוהל כמפורט בסעיף 10 לעיל, אני מטיל על רש"ת לשלם עיצום כספי בסך של **389,025 ₪** (50% מהסכום הבסיסי*150% הפרות).

13. על פי סעיף 159(א) לחוק הטיס, על דרישת התשלום, רש"ת רשאית לערער בפני בית משפט השלום, בתוך 30 ימים מיום מסירת הדרישה. שימת לבך כי סעיף 159(ב) לחוק הטיס קובע כי אין בהגשת הערעור בכדי לעכב את תשלום העיצום הכספי, אלא בהסכמת מנהל רת"א או אם בית המשפט הורה על כך.

14. בהתאם להוראות סעיפים 156 ו-157 לחוק הטיס, התשלום הראשון של העיצום הכספי ישולם בתוך 30 ימים מיום מסירת דרישת התשלום. על עיצום כספי שלא ישולם במועד, יתווספו הפרשי הצמדה וריבית.

15. מצ"ב שובר לתשלום העיצום הכספי.

יואל פלדשו
מנהל רשות התעופה האזרחית

העתקים:
מר יעקב גנות- מנכ"ל רש"ת;
מר מוטי שמואלי - רא"ג תשתיות תעופתיות;
עו"ד דנה גליק - לשכה משפטית;
מר אילן וולף- מנהל מחק תעבורה אווירית;
מר יוסי שפיצר –מנהל מח' תשתיות קרקעיות;
תיק רשות שדות התעופה – אגף תשתיות.